Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2025/1430

17.7.2025

RÅDETS BESLUT (EU) 2025/1430

av den 8 juli 2025

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande en ändring av bilaga IV (Energi) till EES-avtalet (det nya direktivet om förnybar energi)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 194.2 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2894/94 av den 28 november 1994 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ([1]), särskilt artikel 1.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ([2]) (*EES-avtalet*) trädde i kraft den 1 januari 1994.

(2) Enligt artikel 98 i EES-avtalet får gemensamma EES-kommittén besluta att ändra bland annat bilaga IV (Energi) till EES-avtalet.

(3) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/759 ([3]) och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 ([4]) bör införlivas med EES-avtalet.

(4) Flera bestämmelser i direktiv (EU) 2018/2001 kräver betydande anpassningar som återspeglar särdragen i EES-avtalet och i Eftastaterna.

(5) Eftersom unionens bindande mål för förnybar energi inte är tillämpligt på Eftastaterna bör det unionsmål som anges i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001 inte tillämpas på Eftastaterna. Artikeln anpassades därför i enlighet med detta. Eftastaterna har dock på frivillig basis fastställt nationella vägledande mål för förnybar energi i enlighet med Eftastaternas förklaring som åtföljer gemensamma EES-kommitténs beslut. Följaktligen bör Eftastaterna inte vara en del av unionens plattform för utveckling av förnybar energi och inte heller delta i statistiska överföringar med medlemsstaterna. Artikel 8 i direktiv (EU) 2018/2001 bör därför inte gälla Eftastaterna.

(6) Med tanke på Islands avlägsna geografiska läge och därmed sammanhängande utmaningar när det gäller att beräkna den slutliga energianvändningen (brutto) i förhållande till den mängd energi som förbrukas inom luftfarten, bör samma tröskelvärde som beviljas Cypern och Malta i artikel 7 i direktiv (EU) 2018/2001 gälla Island.

(7) När det gäller de tillståndsförfaranden som fastställs i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001 bör man i gemensamma kommitténs beslut ta hänsyn till Norges särskilda skyldigheter att samråda med det samiska folket för att säkerställa att de tidsperioder för tillståndsförfarandet som avses i artikel 16.4, 16.5 och 16.6 och direktiv (EU) 2018/2001 kan förlängas med upp till ett år.

([1]) EGT L 305, 30.11.1994, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2894/oj.
([2]) EGT L 1, 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([3]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/759 av den 14 december 2021 om ändring av bilaga VII till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 vad gäller en metod för beräkning av den mängd förnybar energi som används för kylning och fjärrkyla (EUT L 139, 18.5.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/759/oj).
([4]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetning) (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj), rättat genom EUT L 311, 25.9.2020, s. 11 och EUT L 41, 22.2.2022, s. 37.

(8) Eftastaterna bör följa unionens politik när det gäller ömsesidigt erkännande av ursprungsgarantier med tredjeländer enligt artikel 19.11 i direktiv (EU) 2018/2001. De bör därför inte erkänna ursprungsgarantier som utfärdats av ett tredjeland, såvida inte unionen har ingått ett avtal med det tredjelandet och såvida inte kriterierna i den artikeln är uppfyllda. Artikel 19.11 i direktiv (EU) 2018/2001 anpassades därför i enlighet med detta.

(9) Eftersom Norge och Island har en hög andel förnybar el och Norge främst använder denna el för uppvärmningsändamål, medan Island täcker sitt uppvärmningsbehov från antingen förnybara geotermiska källor eller förnybar el, är det lämpligt att anpassa beräkningsmetoderna för integrering av värme- och kylsektorn i artikel 23 i direktiv (EU) 2018/2001.

(10) Dessutom är det för närvarande inte möjligt för Liechtenstein att tillämpa artiklarna 25–31 i direktiv (EU) 2018/2001 om förnybar energi inom transportsektorn och hållbarhetskrav för förnybara bränslen, eftersom politiken för bränslen regleras i Liechtensteins regionala union med Schweiz. Ett tillfälligt undantag bör därför beviljas Liechtenstein, med beaktande av att landet inom den regionala unionen tillämpar ett system för ökning av biodrivmedel baserat på en CO_2-kompensationsmekanism med ett mål på 23 % som är tillämpligt sedan 2024. Undantaget bör endast gälla fram till dess att Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 ([5]), ändrat genom direktiv (EU) 2023/2413, har införlivats med EES-avtalet.

(11) Bilaga IV (Energi) till EES-avtalet bör därför ändras i enlighet med detta.

(12) Unionens ståndpunkt i gemensamma EES-kommittén bör därför grunda sig på det utkast till beslut som åtföljer det här beslutet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande den föreslagna ändringen av bilaga IV (Energi) till EES-avtalet ska baseras på det utkast till gemensamma EES-kommitténs beslut som åtföljer det här beslutet.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 8 juli 2025.

På rådets vägnar

S. LOSE

Ordförande

([5]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

UTKAST TILL

GEMENSAMMA EES-KOMMITTÉNS BESLUT

nr …

av den …

om ändring av bilaga IV (Energi) till EES-avtalet

GEMENSAMMA EES-KOMMITTÉN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-avtalet*), särskilt artikel 98, och

av följande skäl:

(1) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/759 av den 14 december 2021 om ändring av bilaga VII till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor ([1]) bör införlivas med EES-avtalet.

(2) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor ([2]), rättat genom EUT L 311, 25.9.2020, s. 11 och EUT L 41, 22.2.2022, s. 37, bör införlivas med EES-avtalet.

(3) Genom direktiv (EU) 2018/2001 upphävdes Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG ([3]) som är införlivat med EES-avtalet och följaktligen bör utgå ur EES-avalet.

(4) Eftastaterna ingår inte i det bindande övergripande unionsmålet för andelen energi från förnybara energikällor i unionens slutliga energianvändning (brutto) 2030. Artikel 3 i direktiv (EU) 2018/2001 bör tillämpas på Eftastaterna med undantag av bestämmelserna i artikel 3.1., 3.5 och 3.6 i det direktivet. Eftastaterna bör i stället fastställa nationella vägledande mål för förnybar energi för 2030 och bör följaktligen inte tillämpa artikel 8 när det gäller unionsplattformen för utveckling av förnybar energi och statistiska överföringar. Detta utesluter inte möjligheten till framtida förhandlingar mellan Eftastaterna och unionen när det gäller samarbete om målen för förnybar energi efter 2030.

(5) Eftastaterna får tillämpa stödsystem i enlighet med artikel 4 i direktiv (EU) 2018/2001 i syfte att uppnå eller överskrida sina respektive nationella vägledande mål för förnybar energi.

(6) I artikel 7.5 i direktiv (EU) 2018/2001 föreskrivs undantag för Cypern och Malta i form av ett lägre tröskelvärde när det gäller beräkningen av den slutliga energianvändningen (brutto) i samband med den mängd energi som förbrukas inom luftfarten. Island är en avlägsen ö med långa avstånd mellan Island och grannländerna. Mot bakgrund av detta särskilda geografiska läge bör samma tröskelvärde gälla för Island som för Cypern och Malta.

(7) Om Norge är skyldigt att samråda med det samiska folket är det nödvändigt att se till att de tidsfrister för tillståndsförfarandet som avses i artikel 16.4, 16.5 och 16.6 i direktiv (EU) 2018/2001 kan förlängas med upp till ett år.

(8) Norge och Island har stora andelar förnybar el. Norge använder främst förnybar el för uppvärmningsändamål, medan Island täcker en stor del av sitt uppvärmningsbehov från förnybara geotermiska källor och använder förnybar el där geotermiska källor inte finns tillgängliga. Det är därför lämpligt att anpassa beräkningsmetoderna för integrering av värme och kyla i direktiv (EU) 2018/2001 med avseende på Eftastaterna.

([1]) EUT L 139, 18.5.2022, s. 1.
([2]) EUT L 328, 21.12.2018, s. 82.
([3]) EUT L 140, 5.6.2009, s. 16.

(9) Med tanke på Liechtensteins regionala union med Schweiz, där bränslen regleras av schweiziska myndigheter och levereras av schweiziska enheter, och eftersom detta är den enda källan till leveranser av drivmedel i Liechtenstein, är det lämpligt med ett tillfälligt undantag från artiklarna 25–31 i direktiv (EU) 2018/2001, som innehåller regler om förnybar energi inom transportsektorn och hållbarhetsregler för förnybara bränslen. Liechtenstein följer Schweiz system med ökade biodrivmedel baserat på en CO_2-kompensationsmekanism, som är jämförbar med biodrivmedelsmålens ersättnings- och besparingseffekter. Koldioxidutsläpp från bränslen för förbränningsfordon måste kompenseras med inhemska åtgärder och åtgärder i utlandet. Artikel 37 i Liechtensteins koldioxidförordning (LR 814.065.1) och artiklarna 9 och 10 i koldioxidlagen (LR 814.065) slår fast att från och med 2024 ska 23 % av koldioxidutsläppen kompenseras. Det undantaget bör vara tillämpligt på direktiv (EU) 2018/2001 i dess lydelse före ändringen genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 ([4]). Det undantaget är strängt tidsbegränsat och bör endast tillämpas till dess att en överenskommelse ingås om införlivande av direktiv (EU) 2018/2001, ändrat genom direktiv (EU) 2023/2413, med EES-avtalet. En överenskommelse bör anses ha nåtts när direktiv (EU) 2018/2001, ändrat genom direktiv (EU) 2023/2413, har införlivats med EES-avtalet.

(10) Liechtenstein har undantagits från Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008 av den 22 oktober 2008 om energistatistik ([5]) eftersom landet inte kan tillhandahålla ursprungliga uppgifter om ”primärenergianvändning” eller ”slutlig energianvändning”. Liechtenstein får omformulera nationella statistiska uppgifter till uppgifter om primärenergianvändning och slutlig energianvändning om detta krävs enligt direktiv (EU) 2018/2001.

(11) Bilaga IV till EES-avtalet bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Texten i punkt 41 (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG) i bilaga IV till EES-avtalet ska ersättas med följande:

”**32018 L 2001**: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82), rättat genom EUT L 311, 25.9.2020, s. 11 och EUT L 41, 22.2.2022, s. 37, ändrat genom:

— **32022 R 0759:** kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/759 av den 14 december 2021 (EUT L 139, 18.5.2022, s. 1).

Hänvisningar till beslut om erkännande av frivilliga system för att visa överensstämmelse med hållbarhetskriterierna enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG och (EU) 2018/2001 återfinns i kapitel XVII i bilaga II.

Bestämmelserna i direktivet ska, inom ramen för detta avtal, tillämpas med följande anpassningar:

a) Artiklarna 3.1, 3.5, 3.6, 5.4, 5.5 och 8 ska inte gälla Eftastaterna.

b) Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

i) Följande stycke ska läggas till i punkt 2:

’Varje Eftastat ska fastställa ett nationellt vägledande mål för förnybar energi, uttryckt som andelen förnybar energi i den slutliga energianvändningen (brutto) 2030, som en del av sin integrerade nationella energi- och klimatplan i enlighet med artiklarna 3–5 och 9–14 i förordning (EU) 2018/1999. När de utarbetar sina utkast till integrerade nationella energi- och klimatplaner får Eftastaterna beakta den formel som avses i bilaga II till den förordningen.’

ii) Följande stycke ska läggas till i punkt 4:

’Från och med den 1 januari 2026 får andelen energi från förnybara energikällor av varje Eftastats slutliga energianvändning (brutto) inte vara lägre än den referensandel som anges i den tredje kolumnen i tabellen i del A i bilaga I till detta direktiv. Eftastaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa överensstämmelse med den referensandelen.’

([4]) EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj.
([5]) EUT L 304, 14.11.2008, s. 1.

c) Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

i) I punkt 1 ska följande mening läggas till:

'Eftastaterna får tillämpa stödsystem för att uppnå eller överskrida sina respektive nationella vägledande mål för förnybar energi som fastställs i artikel 3.2 i detta direktiv.'

ii) I punkt 3 ska 'unionsrätten avseende den inre marknaden för el' ersättas med 'lagstiftningen om den inre marknaden för el som är tillämplig enligt EES-avtalet'.

d) I artikel 5.2 ska 'unionsrätten avseende den inre marknaden för el' ersättas med 'lagstiftningen avseende den inre marknaden för el som är tillämplig enligt EES-avtalet'.

e) I artiklarna 4.9, 6.1, 21.7 och 22.7 ska 'artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget' ersättas med 'artiklarna 61 och 62 i EES-avtalet'.

f) I artikel 7.5 tredje stycket ska ', Island' införas efter 'Cypern'.

g) I artikel 16.4 och 16.5 ska 'eller, om Norge är skyldigt att samråda med det samiska folket' införas efter 'exceptionella omständigheter'.

h) I artikel 16.6 ska orden ', eller, om Norge är skyldigt att samråda med det samiska folket,' införas efter 'anläggningar'.

i) I artikel 19.11 ska följande stycken läggas till:

'Eftastaterna ska inte erkänna ursprungsgarantier utfärdade av ett tredjeland, utom i de fall då unionen har ingått ett avtal med det tredjelandet om ömsesidigt erkännande av ursprungsgarantier som utfärdas i unionen och kompatibla system för ursprungsgarantier inrättade i det tredjelandet, och Eftastaterna har ingått ett väsentligen likvärdigt avtal med det landet, och endast om det förekommer direkt import eller export av energi.

Eftastaterna ska sträva efter att ingå de avtal som avses i första stycket.'

j) I artiklarna 19.12 och 36.3 ska 'unionsrätten' ersättas med 'EES-avtalet'.

k) I artikel 20.3 ska 'eller, med avseende på Eftastaterna, deras respektive nationella vägledande mål för förnybar energi som fastställts i enlighet med artikel 3.2' införas efter 'det unionsmål som fastställs i artikel 3.1 i det här direktivet'.

l) I artikel 23.1 ska 'och beräknat i enlighet med den metod som anges i artikel 7, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 i denna artikel' inte tillämpas på Eftastaterna.

m) I artikel 23.2 b ska 'eller, med avseende på Eftastaterna, om deras andel förnybar energi inom värme- och kylsektorn överstiger 60 %, kan de räkna sådana andelar som fullgörande av den genomsnittliga årliga ökningen' införas efter 'den genomsnittliga årliga ökning'.

n) I artikel 29.1 a ska orden 'bidrag till det unionsmål som fastställs i artikel 3.1 och' inte tillämpas på Eftastaterna.

o) Artiklarna 25–31 ska inte tillämpas på Liechtenstein förrän direktiv (EU) 2018/2001, ändrat genom direktiv (EU) 2023/2413, införlivas med EES-avtalet.

p) Följande ska läggas till i tabellen i punkt A i bilaga I:

	Andel energi från förnybara energikällor i den slutliga energianvändningen (brutto) 2005 (S_{2005})	Mål beträffande andelen energi från förnybara energikällor i den slutliga energianvändningen (brutto) 2020 (S_{2020})
'Island	55,0 %	64 %
Norge	58,2 %	67,5 %
Liechtenstein	7 %	24 %'

q) I punkterna 6 b, c och d i bilaga IV ska ’nationell rätt och unionsrätt’ ersättas med ’nationell rätt och tillämplig lagstiftning enligt EES-avtalet’.”

Artikel 2

Texterna till delegerad förordning (EU) 2022/759 och direktiv (EU) 2018/2001, rättade genom EUT L 311, 25.9.2020, s. 11 och EUT L 41, 22.2.2022, s. 37, på isländska och norska, som ska offentliggöras i EES-supplementet till *Europeiska unionens officiella tidning*, ska vara giltiga.

Artikel 3

Detta beslut träder i kraft den … under förutsättning att alla anmälningar enligt artikel 103.1 i EES-avtalet har gjorts (*).

Artikel 4

Detta beslut ska offentliggöras i EES-delen av och EES-supplementet till *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i … den …

På gemensamma EES-kommitténs vägnar

Ordförande

Sekreterarna för

gemensamma EES-kommittén

(*) [Inga konstitutionella krav angivna.] [Konstitutionella krav finns angivna.]

Förklaring från Eftastaterna till beslut nr …

om införlivande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 med avtalet

[för antagande tillsammans med beslutet och för offentliggörande i EUT]

Införlivandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 med EES-avtalet utvidgar det gemensamma regelverket för främjande av energi från förnybara energikällor till Eftastaterna. Eftastaterna ingår inte i EU:s överordnade mål för förnybar energi. Eftastaterna har dock fastställt följande vägledande nationella mål för förnybar energi:

— Island har fastställt ett nationellt vägledande mål för förnybar energi uttryckt som en andel förnybar energi av den slutliga energianvändningen (brutto) på 80 % år 2030. Islands nationella mål för förnybar energi bygger på den isländska miljö- och energimyndighetens (Umhverfisstofnun) analys och prognos fram till 2030. El- och uppvärmningssektorerna i Island bygger på 100 % förnybara energikällor i form av vattenkraft och geotermisk energi. Islands vägledande mål för förnybar energi för 2030 är sexton procentenheter högre än det nationella målet för andelen energi från förnybara energikällor av den slutliga energianvändningen (brutto) 2020.

— Den 6 november 2020 antog Liechtensteins parlament (Landtag) sin energistrategi för 2030 med ett nationellt mål på 30 % för andelen energi från förnybara energikällor. Detta mål eftersträvas på följande sätt: Cirka 17 % från inhemska förnybara energikällor (främst solceller och, där så är möjligt, vindkraft och, i mindre skala, biomassa) och cirka 13 % från importerade förnybara energikällor (e-bränslen, förnybar vätgas). Rapporteringen om måluppfyllelse sker årligen (som en del av en övervakningsrapport till Liechtensteins parlament).

— Norge har fastställt ett nationellt vägledande mål för förnybar energi uttryckt som en andel förnybar energi av den slutliga energianvändningen (brutto) på 77,5 % år 2030. Norges nationella mål för förnybar energi bygger på analyser och prognoser fram till 2030 från Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) och på interna bedömningar som gjorts av Norges energidepartement. Norges utgångspunkt är mycket hög eftersom Norge har varit en tidig aktör när det gäller förnybar energi. Samtidigt innebär detta att de mest kostnadseffektiva och lättillgängliga åtgärderna redan används. Norges vägledande mål för förnybar energi för 2030 är tio procentenheter högre än det nationella målet för andelen energi från förnybara energikällor av den slutliga energianvändningen (brutto) på 67,5 % 2020.